

Výročná správa 2024



NOVEMBER 2025

Výročná správa o hospodárení obce Železník za rok 2024

Názov účtovnej jednotky	Obec Železník
Sídlo:	Obecný úrad č. 16, Železník, 087 01 Gíraltovcé pošta
Dátum zriadenia:	zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení
Identifikačné číslo – IČO:	00 322 768
Daňové identifikačné číslo:	2020779002
Kód obce:	519987
Kód okresu:	
Právna forma:	801 – obec (samostatný územný samosprávny a správny celok SR)
OKEČ:	75110 – všeobecná

Vedenie obce

- **štatutár obce :** Ing. Andrej Mitaľ– starosta obce
- **zástupca štatutára:** Ján Foltín– poslanec obecného zastupiteľstva
- **hlavný kontrolór:** Mgr. Anna Humeníková

- počet komisií OZ: 4

Orgán samosprávy obce

obecné zastupiteľstvo 2022 - 2026

- počet poslancov: 5 Zoznám poslancov
- Ján Foltín
- Juraj Čorba
- Vincent Foltín
- Pavel Hamara
- Ivo Imrich

- počet komisií OZ: 4

Obec nemá vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti žiadnu rozpočtovú, resp. príspevkovú organizáciu a ani nemá podiel v obchodných spoločnostiach.

Obec má zriadenú MŠ so ŠJ, náklady na činnosť ktorej sú súčasťou celkového hospodárenia obce.

Priemerný počet zamestnancov k 31.12.2024 5 zamestnancov

z toho riadiaci: 1 - starosta obce

zamestnanec kontroly: hlavný kontrolór obce (na skrátený úväzok)

ostatní:

- **obecný úrad vrátane MŠ a ŠJ** 4 - s prevahou duševnej práce

Štruktúra zamestnancov podľa**pohlavia :****4 žien a 2 muž****Cieľ predkladanej výročnej správy o hospodárení Obce Železník je poskytnúť:**

- základné informácie o majetkovej a finančnej situácii obce v rozsahu stanovenom zákonom o účtovníctve

- prehľad príjmov a výdavkov v roku 202
- prehľad o prijatých, poskytnutých a zúčtovaných transferoch

História obce:

Železník leží na južnom okraji Nízkych Beskýd v západnej časti doliny Tople v nadmorskej výške okolo 180 m.

Král Ondrej II. dal v roku 1212 kláštoru križiakov v Chmeľove rozsiahly územný majetok na východ od Chmeľova až po Topľu, teda aj železničky. Čí už vtedy jestvovala dedina Železník, to z donačnej listiny zistiť nemožno. Od križiakov získali panstvo Chmeľov roku 1313 šľachtici z Kamenice, ktoré ho roku 1319 predali šľachticom z Drienova. V súvislosti s riešením dedičstva tohto panstva v roku 1382 je správa aj o dedine Železník. Z obsahu listiny je zrejmé, že existovala už pred rokom 1382.

V písomnostiach zo 14.-16. storočia sa vyskytuje pravidelne v maďarizovanom názve Vaspathaky zmysel Železný Potok. Názov vznikol prekladom staršieho slovenského názvu Železník, rozšírenom o slovo pathak. Slovenský názov sanajskôr vzťahoval k tunajšiemu potoku, resp. k miestu s výskytom bahennej železnej rudy. Ako názov dediny sa dostal do písomností až v 16. storočí.

Ani slovenský, ani maďarizovaný názov nemajú znaky, resp. súčasti, ktoré by poukazovali na pôvod dediny. Jej zemepisná poloha a obsah správy z roku 1382 vedú k predpokladom, že sídlisko jestvovalo pred 13. storočím, prípadne ho založili osadníci v prvej polovici 14. storočia.

Železník zostal majetkovou súčasťou panstva Chmeľov aj v 15.-16. storočí. V druhej polovici 15. a v 16. storočí patril najmä Šošovcom a Šemšeiovcom.

Tunajšie sedliacke domácnosti boli v roku 1427 zdanené danou kráľovi od 25 portov, takže Železník bol stredne veľkou dedinou. Neskôr sa väčšina sedliakov odsťahovala alebo stratila užívané pozemky a upadla medzi želiarov. V rokoch 1543, 1567 a 1588 sedliacke domácnosti okrem richtárovej zdanili od 6, 4,5, resp. 3,5 porty, pričom v roku 1567 dve domácnosti hospodárili na celých a osem na polovičných usadlostiach. V tých rokoch boli 2, Obec Železník sa prvýkrát spomína v roku 1382 pod názvom Vasaspathak. Od roku 1427 sa opisuje ako Vaspathak, po roku 1773 Železník a až od roku 1786 Železník. Patril drienovským Abovcem. Zemepánmi tu boli Samosyovci, Széchyovci a Szirmayovci. V 19. storočí Semseyovci a Ferenczyovci.

Dedina sa rozprestiera na južnom okraji Nízkych Beskýd v doline Tople v nadmorskej výške 170-400 m. Má rozlohu 583 ha. V severnej časti až rovinatý.

Podľa *záznamu* v roku 1787 obec mala 30 domov a 225 obyvateľov. V roku 1828 34 domov a 277 obyvateľov. Ľudia sa zaoberali prevažne poľnohospodárstvom a tkáčstvom. Poľnohospodársky charakter si obec zachovala dodnes. Druhá časť obyvateľov pracuje v priemysle v blízkych i vzdialenejších mestách.

Spočiatku sme patrili pod Šarišskú župu. Neskôr sme boli okres Giraltovce, kraj Prešov. Od roku 1960 patrili pod okres Bardejov, kraj Východoslovenský. Po roku 2002 patrí pod okres Svidník.

Železník sa rozprestiera na južnom okraji Nízkych Beskýd v doline Tople v nadmorskej výške 170-400 m. Má rozlohu 583 ha. V severnej časti až rovinatý. V súčasnosti patríme do Prešovského kraja, Svidníckeho okresu.

V obci žije 468 obyvateľov, z toho je 46% žien a 54% mužov. Ekonomicky aktívnych 222.

ROČNÁ ZÁVIERKA

Podľa ustanovenia § 17 zákona NR SR č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o účtovníctve) sa účtovnou závierkou rozumie štruktúrovaná prezentácia skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, poskytované osobám, ktoré tieto informácie využívajú.

Obec Železník viedla v roku 2024 účtovníctvo v rozsahu a spôsobom ustanoveným zákonom NR SR číslo 431/2002 Z. z. o účtovníctve v platnom znení, ktorý upravuje rozsah, spôsob a preukázateľnosť vedeného účtovníctva.

Obec Železník zostavila za účtovný rok 2024 riadnu účtovnú závierku, ktorá má v znení ustanovenia §16 zákona o účtovníctve štandardnú štruktúru - jej obsahom je (súvaha, výkaz ziskov a strát, poznámky textové a tabuľkové).

Bilancia aktív a pasív

Aktíva a pasíva	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024
Neobežný majetok spolu (netto)	1 126 922	1 084 954	1 031 820	979 173
z toho: dlhodobý nehmotný	0	0	0	0
dlhodobý hmotný	1 126 922	1 084 954	1 031 820	979 173
dlhodobý finančný majetok	0	0	0	0
Obežný majetok spolu	11 016	11 803	7 040	2 185
z toho: zásoby	0	0	0	0
zúčt. medzi subjektami VS	0	0	0	0
pohľadávky dlhodobé	0	0	0	0
pohľadávky krátkodobé	210	0	474	168
finančný majetok	10 806	11 803	6 566	2 016
Časové rozlíšenie - NBO	0	0	0	0
Majetok spolu	1 137 937	1 096 757	1 038 860	981 358
Vlastné imanie spolu	372 753	359 761	354 341	329 876
z toho: nevysporiadaný HV	359 097	372 913	0	354 400
Výsledok hosp. za účt. obdobie	13 656	-13 152	354 341	-24 524
Závazky spolu	98 372	93 769	359 685	56 593
z toho: rezervy	0	0	-5 343	0
zúčtovanie medzi subjekt. VS	0	1 240	228	745
dlhodobé záväzky	0	0	0	0
krátkodobé záväzky	9 252	14 452	13 051	19 219
v tom: dodávatelia	1 576	4 818	2 524	3 437

bankové úvery a výpomoci	89 120	78 078	65 185	36 629
Časové rozlíšenie - VBO	666 812	643 227		594 889
Vlastné imanie a záväzky spolu	1 137 937	1 096 757	1 038 860	981 358

Prehľad nákladov a výnosov

Náklady a výnosy	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024
Náklady spolu	233 045	264 539	280 108	299 310
z toho: Spotrebované nákupy	28 121	42 634	37 458	38 128
Služby	54 799	52 399	65 521	62 079
Osobné náklady	89 022	104 752	112 906	130 708
Ostatné náklady na prevádzku	3 517	3 523	3 514	7 871
Odpisy, rezervy a opravné položky	53 279	56 822	56 501	56 640
Finančné náklady	4 133	4 106	3 833	3 605
Náklady na transfery	173	303	180	280
Výnosy spolu	246 701	251 387	274 764	274 786
z toho: Tržby za vlastné výkony a tovar	3 842	5 172	5 055	5 264
Daňové a colné výnosy a poplatky	188 917	203 024	203 069	205 789
Ostatné výnosy	6 114	3 044	11 918	4 833
zúčtovanie rezerv a oprav položiek	0	0	0	0
Finančné výnosy	0	0	0	0
Mimoriadne výnosy	0	0	0	0
Výnosy z transferov	47 827	40 147	54 722	58 901
Splatná daň	0	0	0	0
Výsledok hosp po zdanení	13 656	-13 152	-5 343	-24 524

Rozpočtové hospodárenie obce Železník

Obec svoj rozpočet na rok 2024 zostavila podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet	Predminulé	Minulé obdobie	31.12.2024		
			schválený rozpočet	rozpočet po poslednej úprave	skutočnosť
FIN 1-12					
Bežné príjmy (obce)	217 510	228 977	222 277	232 939	237 732
Bežné príjmy RO	0	0	0	0	0
Bežné výdavky (obce)	202 923	226 351	211 477	232 740	237 139
Bežné výdavky RO	0	0	0	0	0
HV Bežný rozpočet	14 587	2 626	10 800	199	593
Kapitálové príjmy (obce)	12 306			27 406	27 406
Kapitálové príjmy RO					
Kapitálové výdavky (obce)	14 855	3 367		3 993	3 993
Kapitálové výdavky RO	0	0	0	0	0
HV Kapitálový rozpočet	-2 548	-3 367	0	23 413	23 413

HV Bežný + kapitálový	12 039	-741	10 800	23 612	24 005
Finančné operácie - príjmové (obce)	13 524	5 760		5 890	6 241
Finančné operácie - príjmové (RO)	0	0	0	0	0
Finančné operácie - výdavkové (obce)	23 996	4 496	10 800	29 502	29 502
Finančné operácie - výdavkové (RO)	0	0	0	0	0
HV - Finančné operácie	-10 472	1 264	-10 800	-23 612	-23 261
Celkom príjmy	243 340	234 737	222 277	266 235	271 379
Celkom výdavky	241 774	234 214	222 277	266 235	270 634
HV CELKOM	1 567	523	0	0	745

Za rok 2024 obce skončila v prebytku bežného a kapitálového hospodárenia v sume 24 005 eur, Po úprave výsledku bežného a kapitálového hospodárenia o nevyčerpané účelové prostriedky je prebytok 23 260 eur, ktorý bol použitý na dofinancovanie výdavkových finančných operácií.

Stav finančných prostriedkov

Obec vykázala k 31.12.2024 zostatok peňažných prostriedkov na bankových účtoch a v pokladnici v celkovej sume 2 016 eur, čo zodpovedá reálnemu stavu na bankových účtoch.

PROSTRIEDKY FONDŮ OBCE

a/) Rezervný fond 0 EUR

b/ Sociálny fond 0 EUR

c/ Peňažné fondy – nevyčerpané účelové z roku 2024 s použitím v rok 2025 v sume 745 eur

d) Peňažné fondy ostatné – obec neeviduje

BANKOVÉ ÚVERY (úverová záťažnosť k rozpočtu)

Obec vykazuje k 31.12.2024 bankové úvery v banke Prima Banka v celkovej sume 36 629 eur, v roku 2024 obec splatila úver vo výške 28 555 eur.

Zaťažnosť obce bez návratného zdroju financovania

Podľa § 17 ods. 6 Zák.č. 583/2004 Z .z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy môže obec prijať zdroje financovania, len ak celková suma dlhu obce neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka :

-60 % skutočných bežných príjmov za rok 2023 predstavuje sumu 138 tis. EUR.

- k 31.12.2024 celková suma dlhu z prijatých návratných zdrojov predstavuje 16%, čo je po hranicu povoleného dlhu. V roku 2023 to bolo 30 %, došlo k poklesu dlhu o štrnásť percentuálneho bodu.

Predpokladaný budúci vývoj

Obec predpokladá že podielové dane v roku 2025 budú na úrovni roku 2024, dane z nehnuteľnosti by nemali poklesnúť Obec v roku 2024 nebude zahajovať významné investičné akcie.

Iné vplyvy na činnosť obce

Po skončení účtovného obdobia nenastali udalosti významným spôsobom ovplyvňujúce účtovnú závierku.

Vedenie Obce eviduje vplyvy nestabilného legislatívneho prostredia na financovanie samosprávy. Obec monitoruje potenciálne dopady na financovanie obce, pričom podnikne všetky možné kroky na zmiernenie negatívnych dopadov

Iné skutočnosti

Obec v roku 2024

- nevykonávala podnikateľskú činnosť,
- v účtovnom roku 2024 nenadobudla vlastné akcie, dočasné listy a obchodné podiely v žiadnych obchodných spoločnostiach.
- po skončení účtovného obdobia nenastali udalosti významným spôsobom ovplyvňujúce účtovnú závierku

Prílohy: ÚZ 2024

Železník dňa: 20.11.2025

Starosta obce: Ing. Andrej Mitaľ

